

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

02.04.2025 nr DM-129854-8

Utessuu II uuringuruumi uuringu loa nr L.MU/523045 andmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35, Rõuge Vallavolikogu 17.12.2024 otsuse nr 1-3/75 ja ettevõtte Verston Eesti OÜ 09.10.2024 esitatud taotluse otsustab Keskkonnaamet:

1.1. anda ettevõttele Verston Eesti OÜ (registrikood 11947047) geoloogiline uuringu luba nr L.MU/523045 Utessuu II uuringuruumis kehtivusajaga 3 aastat;

1.2. korraldus jõustub korralduse teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on uuringuloa nr L.MU/523045 lahutamatu osa. Uuringuluba nr L.MU/523045 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

Ettevõtte Verston Eesti OÜ (registrikood 11947047, aadress Pärnu tn 128, Paide linn, Paide linn, Järva maakond) esitas 09.10.2024 Keskkonnaametile Utessuu II uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 09.10.2024 dokumendina nr DM-129854-1).

Utessuu II uuringuruum asub Võru maakonnas Rõuge vallas Tsutsu külas eramaal katastriüksustel Jaaksoni (katastritunnus 69701:005:0682).

Utessuu II uuringuruumi teenindusala pindala on 4,04 ha. Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus plaanitakse rajada kuni 12 uuringupuurauku ja kuni 12 uuringukaeveõõnt uurimissügavusega kuni 25 m. Uuritavateks maavaradeks on ehituskruus ja –liiv, täitekruus ja -liiv. Täiendavalt on uuringu käigus planeeritud teostada järgmised hüdrogeoloogilised katsetööd ja muud sihtotstarbelised tööd: veetasemete mõõtmine, terastikulise koostise määramine, filtratsiooniomaduste määramine, kruusa purunemiskindluse määramine, uuringuruumi teenindusala topograafiline mõõdistamine. Taotletava loa kehtivusaeg on 3 aastat.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub osaliselt Püssapalu kruusamaardla (maavarade registri registrikaart nr 661) ehitusliiva aktiivse reservvaru 7 plokiga. Lisaks kattub taotletava

uuringuruumi teenindusala suures osas Püssapalu kruusamaardla juures kirjeldatud ehitusliiva prognoosvaru 9 plokiga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala idaserv külgneb kohati vahetult üle 25 km² suuruse valgalaga veekogu Ura oja (Eesti looduse infosüsteemi kood VEE1004300) kalda piiranguvööndiga. Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjaserv külgneb vahetult riigitee Rõuge-Verijärve (nr 25131) tee kaitsevööndiga. Taotletava uuringuruumi teenindusala ei kattu nimetatud veekogu piiranguvööndiga ja tee kaitsevööndiga.

Utessuu II uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte.

Utessuu II uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (14.10.2024 kiri nr DM-129854-2). Ettepanekuid ei esitatud.

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 1060 eurot tasutud kuupäeval 09.10.2024.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 10.03.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 11.11.2024 kirjaga nr DM-129854-3 menetlusosalisi. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igalühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis Keskkonnaamet 11.11.2024 kirjaga nr DM-129854-4 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Rõuge Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Kohalik omavalitsus kuupäeval 17.12.2024 otsusega nr 1-3/75 (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS kuupäeval 23.12.2024 nr DM-129854-5) nõustus Utessuu II uuringuruumile geoloogilise uuringu loa andmisega.

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks kuupäeval 12.03.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks 2 nädalat.

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ning taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis ettevõttelt Verston Eesti OÜ ja kohalikult omavalitsuselt 12.03.2025 kirjaga nr DM-129854-7 arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Keskkonnaamet edastas sama kirja ka kohalikule omavalitsusele teadmiseks.

Etteantud tähtaja jooksul ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹“ (edaspidi määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõige 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on inseneribüroo Steiger OÜ (registrikood 11206437, aadress Männiku tee 104/5, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ja jätmete ladestamiskoht ei ole jättemehoidla jätmeseaduse (edaspidi JäätS) § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JäätS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

MaaPS § 28 lõige 5¹ sätestab, et kui munitsipaalomandis või eraõigusliku isiku omandis oleva kinnisasja korral ei kuulu kinnisasi uuringuloa taotlejale, tuleb uuringuloa taotluse esitamisel lisada taotlusele uuringuruumi ja selle teenindusala asukoha kinnisasja omaniku nõusolek tema omandis oleval kinnisasjal geoloogiliseks uuringuks ja maavara arvele võtmiseks. Taotluse juurde on lisatud eraõigusliku isiku omaniku nõusolek.

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte Verston Eesti OÜ kuupäeval 09.10.2024 esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määrmises sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmete käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusala lähiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Utessuu II uuringuruumi uuringuloale täiendavaid tingimusi ei seata.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

MaaPS § 35 lõige 1 punktides 4, 5, 8 ja lõige 2 punktides 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu, mistõttu neid käesolevas korralduses ei käsitleta.

Utessuu II uuringuruumi teenindusala piiress, samuti olulise mõju piiridesse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 11); muinsuskaitseobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 3), mistõttu MaaPS § 27 lõigetes 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning ettevõttele Verston Eesti OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga 31.03.2025).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Plaan (Utessuu II).pdf

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, OÜ Vaseten, Rõuge Vallavalitsus

Hanna-Loore Ney
spetsialist
maapõuebüroo